

תנ"ך

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.

פרק ראשון	—	היסטוריוגרפיה ונבואה	—	(28x2)	—	56 נקודות
פרק שני	—	נושאי החובה	—	(8x3)	—	24 נקודות
פרק שלישי	—	נושאי ההרחבה	—	(8x1)	—	8 נקודות
פרק רביעי	—	קטע להבנה ולניתוח	—	(4x3)	—	12 נקודות
					—	סה"כ 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם בלי פירושים, בלי תוספות ובלי תרגום.

מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.

ד. הוראות מיוחדות: (1) אל תעתיק את השאלה; כתוב את מספרה בלבד.

(2) התרכז בנושא. שים לב לכתב, לכתוב ולפיסוק.

הערה: בקטעים מן התנ"ך השם המפורש בא בצורת ה'.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון — היסטוריוגרפיה ונבואה (56 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 1-3.

בכל שאלה שבחרת, ענה על סעיף א — חובה (12 נקודות) ועל שניים מן הסעיפים ב-ד (לכל סעיף — 8 נקודות).

(לכל שאלה — 28 נקודות)

1. קרא מלכים א, כ"א, 19-1.

וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כִּרְסָה הָיָה לְנָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי אֲשֶׁר בִּיזְרְעֵאל אֶצֶל הַיֵּכָל אַחֲאָב מֶלֶךְ שְׁמֶרֹן: וַיְדַבֵּר אַחֲאָב אֶל-נָבוֹת וַלְאֵמֹר וַתְּנֶה-לִּי אֶת-כֶּרֶמְךָ וַיְהִי-לִּי לְגֶן-יֵרֶק כִּי הוּא קָדוֹב אֶצֶל בֵּיתִי וְאַתְּנָה לְךָ תַּחֲתָיו כִּרְסָה טוֹב מִמֶּנּוּ אִם טוֹב בְּעֵינֶיךָ אֶתְנֶה-לְךָ כֶּסֶף מַחִיר זֶה: וַיֹּאמֶר נָבוֹת אֶל-אַחֲאָב חֲלִילָה לִּי מִזֶּה: מֵתָתִי אֶת-נַחֲלַת אֲבֹתַי לְךָ: וַיָּבֹא אַחֲאָב אֶל-בֵּיתוֹ סָר וְזָעַף עַל-הַדָּבָר אֲשֶׁר-דִּבֶּר אֵלָיו נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי וַיֹּאמֶר לֹא-אַתָּן לְךָ אֶת-נַחֲלַת אֲבוֹתַי וַיִּשְׁכַּב עַל-מִטָּתוֹ וַיִּסַּב אֶת-פָּנָיו וְלֹא-אָכַל לֶחֶם: וַתָּבֹא אֵלָיו אִיזָבֵל אִשְׁתּוֹ וַתְּדַבֵּר אֵלָיו מִהֲזֶה רוּחַךְ סָרָה וַאֲנִיךָ אָכַל לֶחֶם: וַיְדַבֵּר אֵלֶיהָ כִּי-אֲדַבֵּר אֶל-נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי וְאֹמַר לוֹ תְּנֶה-לִּי אֶת-כֶּרֶמְךָ בְּכֶסֶף אוֹ אִם-חָפֵץ אַתָּה אֶתְנֶה-לְךָ כִּרְסָה תַּחֲתָיו וַיֹּאמֶר לֹא-אַתָּן לְךָ אֶת-כֶּרֶמִּי: וַתֹּאמֶר אֵלָיו אִיזָבֵל אִשְׁתּוֹ אַתָּה עֲתָה תַעֲשֶׂה מְלוּכָה עַל-יִשְׂרָאֵל קוּם אֲכַל-לֶחֶם וְיִטֵּב לְבָךְ אֲנִי אֶתָּן לְךָ אֶת-כֶּרֶם נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי: וַתִּכְתֹּב סְפָרִים בְּשֵׁם אַחֲאָב וַתַּחֲתֶם בַּחֲתוּמוֹ וַתִּשְׁלַח הַסְּפָרִים אֶל-הַזִּקְנִים וְאֶל-הַחֹרִים אֲשֶׁר בְּעִירוֹ הַיֹּשְׁבִים אֶת-נָבוֹת: וַתִּכְתֹּב בְּסָפָרִים לֵאמֹר קְרָאוּ-צוֹם וְהָשִׁיבוּ אֶת-נָבוֹת בְּרֹאשׁ הָעֵם: וְהוֹשִׁיבוּ שָׁנִים אָנָּשִׁים בְּנֵי-בְלִיעֵל נֶגְדוֹ וַיַּעֲדֵהוּ לֵאמֹר בִּרְכַת אֱלֹהִים וּמֶלֶךְ וְהוֹצִיאוֹהוּ וּסְקֻלָּהוּ וַיָּמָת: וַיַּעֲשׂוּ אָנָּשִׁי עִירוֹ הַזִּקְנִים וְהַחֹרִים אֲשֶׁר הַיֹּשְׁבִים בְּעִירוֹ כַּאֲשֶׁר שָׁלַח אֵלֵיהֶם אִיזָבֵל כַּאֲשֶׁר כָּתוּב בְּסָפָרִים אֲשֶׁר שָׁלַח אֵלֵיהֶם: וַיִּקְרְאוּ צוֹם וְהָשִׁיבוּ אֶת-נָבוֹת בְּרֹאשׁ הָעֵם: וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הָאָנָּשִׁים בְּנֵי-בְלִיעֵל וַיֵּשְׁבוּ נֶגְדוֹ וַיַּעֲדֵהוּ אָנָּשִׁי הַבְּלִיעֵל אֶת-נָבוֹת נֶגְדֵי הָעֵם לֵאמֹר בֶּרֶךְ נָבוֹת אֱלֹהִים וּמֶלֶךְ וַיִּצְאֵהוּ מִחוּץ לְעִיר וַיִּסְקֻלָּהוּ בִּאֲבָנִים וַיָּמָת: וַיִּשְׁלַחוּ אֶל-אִיזָבֵל לֵאמֹר סְקֵל נָבוֹת וַיָּמָת:

(שים לב: המשך הקטע והשאלות בעמוד הבא.)

וַיְהִי כִשְׁמַע אִיזָבֵל כִּי־סָקַל נְבוֹת וַיָּמָת וַתֹּאמֶר אִיזָבֵל
 אֶל־אֲחָאָב קוֹם רֵשׁ אֶת־כָּרְסִי וְנְבוֹת הַיִּזְדְּעָאֲלִי אֲשֶׁר מֵאֵן
 לַתֵּת־לִךְ בְּכֶסֶף כִּי אֵין נְבוֹת חַי כִּי־מָת: וַיְהִי כִשְׁמַע אֲחָאָב
 כִּי מָת נְבוֹת וַיָּקָם אֲחָאָב לָרֶדֶת אֶל־כָּרְסִי נְבוֹת הַיִּזְדְּעָאֲלִי
 לְרִשְׁתּוֹ: וַיְהִי דְבַר־הַהוּא אֶל־אֱלֹהֵיהּ הַתְּשָׁבִי
 לֵאמֹר: קוֹם יָד לְקִרְאָת אֲחָאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּשִׁמְרוֹן
 הִנֵּה בָכְרָם נְבוֹת אֲשֶׁר־יָרַד שָׁם לְרִשְׁתּוֹ: וּדְבַרְתָּ אֵלָיו לֵאמֹר
 כֹּה אָמַר ה' הִרְצַחְתָּ וְגַם־יָרִשְׁתָּ וּדְבַרְתָּ אֵלָיו לֵאמֹר כֹּה
 אָמַר ה' בְּמָקוֹם אֲשֶׁר לָקְחוּ הַפְּלָבִים אֶת־דָּם נְבוֹת יִלְקֹוּ
 הַפְּלָבִים אֶת־דַּמְךָ גַּם־אֶתָּה:

ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים 4-19 שלפניך.

(1) הבא מן הקטע שני רמזים המעידים שאחאב לא ידע על התחבולות שזממה איזבל כדי להשיג את הכתר, והסבר אותם. (6 נקודות)

(2) הבא מן הקטע שני רמזים המעידים שאחאב היה שותף לתחבולות של איזבל, והסבר אותם. (6 נקודות)

ענה על שניים מן הסעיפים ב-ד.

ב. קרא פסוק 1 שלפניך.

כיצד נבות מכונה בפסוק זה וכיצד מכונה בו אחאב? הסבר מה נועד להדגיש הכינוי של נבות, ומה נועד להדגיש הכינוי של אחאב.

ג. (1) קרא פסוקים 2-4 שלפניך.

יש הטוענים שהסירוב של נבות לבקשת אחאב נבע ממניע אישי, ויש הטוענים שהסירוב נבע ממניע דתי-חברתי. הסבר כל אחד משני המניעים. בסס את תשובתך על הכתוב. (4 נקודות)

(2) יש הטוענים כי התגובה של אחאב על הסירוב של נבות מעידה דווקא על הגדולה המוסרית של המלוכה הישראלית.

בסס טענה זו על הפסוקים, והסבר את דבריך. (4 נקודות)

ד. (1) קרא את החוקים שלפניך.

שמות, כ"ב, 27: "אלהים לא תקלל ונשיא בעמך לא תאזר".

ויקרא, כ"ד, 15-16: "איש איש כי יקלל אלהיו ונשא חטאו [...] מות יומת רָגוֹם יִרְגְּמוּ בו כל העדה".

דברים, י"ט, 15: "לא יקום עד אחד באיש לכל עֶוֶן ולכל חטאת [...] על פי שני עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר".

מן הקטע במלכים א, כ"א שלפניך עולה כי ייתכן שאיזבל ניצלה חוקים אלה כדי להרשיע את נבות.

הסבר טענה זו. בסס את תשובתך על שלושת חוקי התורה שלפניך. (4 נקודות)

(2) אם אכן ניצלה איזבל את החוקים, מדוע עשתה זאת? (4 נקודות) /המשך בעמוד 4/

ח וַיֹּאמֶר חִלְקִיָּהוּ הִכְהֵן הַגָּדוֹל עַל־שָׁפָן
הַסֵּפֶר סֵפֶר הַתּוֹרָה מִצָּאֵתִי בְּבֵית ה' וַיִּתֵּן חִלְקִיָּה אֶת־
ט הַסֵּפֶר אֶל־שָׁפָן וַיִּקְרָאֵהוּ: וַיָּבֹא שָׁפָן הַסֵּפֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֵּשֶׁב
אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר וַיֹּאמֶר הִתִּיכּוּ עִבְדֶּיךָ אֶת־הַפֶּסֶף הַנִּמְצָא
בְּבֵית וַיִּתְּנֵהוּ עַל־יַד עוֹשֵׂי הַמְּלָאכָה הַמְּפֻקְדִים בֵּית ה':
י וַיֵּגֵד שָׁפָן הַסֵּפֶר לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר סֵפֶר נָתַן לִי חִלְקִיָּה הִכְהֵן
י"א וַיִּקְרָאֵהוּ שָׁפָן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: וַיְהִי כְּשָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֶת־דִּבְרֵי
יב סֵפֶר הַתּוֹרָה וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו: וַיִּצַּו הַמֶּלֶךְ אֶת־חִלְקִיָּה הִכְהֵן
וְאֶת־אֲחִיקֶם בֶּן־שָׁפָן וְאֶת־עֲכָבוֹר בֶּן־מִיכִיָּה וְאֶת־שָׁפָן הַסֵּפֶר
יג וְאֶת עוֹשֵׂיהָ עֲבַד־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר: לְכוּ דֹרְשׁוּ אֶת־ה' בְּעַדִּי
וּבַעֲד־הָעָם וּבַעֲד־כָּל־יְהוּדָה עַל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר הַנִּמְצָא הַזֶּה
כִּי־גְדוֹלָה חֲמַת ה' אֲשֶׁר־הִיא נִצְתָה בְּנוֹ עַל אֲשֶׁר לֹא־
שמעו אֲבֹתֵינוּ עַל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר הַזֶּה לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַכְּתוּב
יד עָלֵינוּ: וַיֵּלֶךְ חִלְקִיָּהוּ הִכְהֵן וְאֲחִיקֶם וְעֲכָבוֹר וּשְׁפָן וְעוֹשֵׂיהָ אֶל־
חִלְדָּה הַנְּבִיאָה אֵשֶׁת וְשֹׁלֵם בֶּן־תְּקוּהָ בֶּן־חֲרָחָם שֹׁמֵר הַבְּגָדִים
טו וְהִיא יוֹשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלַם בַּמִּשְׁנָה וַיְדַבְּרוּ אֵלֶיהָ: וַתֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
כֹּה־אָמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲמַרוּ לְאִישׁ אֲשֶׁר־שָׁלַח אֶתְכֶם
טז אֵלָי: כֹּה אָמַר ה' הֲנִי מֵבִיא רָעָה אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־
יז יוֹשְׁבָיו אֶת כָּל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר קָרָא מֶלֶךְ יְהוּדָה: תַּחַת ו
אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי וַיִּקְטְרוּ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְּעִיסֵנִי בְּכָל־
יח מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם וְנִצְתָה חֲמַתִּי בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְלֹא תִכְבֶּה: וְאֶל־
יט מֶלֶךְ יְהוּדָה הִשְׁלַח אֶתְכֶם לְדַרֵּשׁ אֶת־ה' כֹּה תֹאמְרוּ אֲלָיו
כֹּה־אָמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַעַת: יַעַן רָךְ־
לְבָבְךָ וְתִפְנַע מִפְּנֵי ה' בְּשִׁמְעֶךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עַל־הַמָּקוֹם
הַזֶּה וְעַל־יֹשְׁבָיו לֵהוֹיֹת לְשִׁמָּה וּלְקַלְלָהּ וְתִקְרַע אֶת־בְּגָדֶיךָ
כ וּתִבְכֶּה לִפְנֵי וְגַם אֲנִכִּי שָׁמַעְתִּי נֹאס־ה': לָכֵן הֲנִי אֲסַפֵּךְ
עַל־אֲבֹתֶיךָ וְנֹאסַפְתִּי אֶל־קִבְרֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם וְלֹא־תִרְאִינָה
עֵינֶיךָ בְּכָל־הָרָעָה אֲשֶׁר־אֲנִי מֵבִיא עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיֵּשְׁבוּ
אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר:

ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים 8-13 שלפניך.

(1) בפסוקים אלה מתוארת התרחשות דרמטית שאירעה בעקבות בדק הבית שנערך בבית ה'.

מה הייתה ההתרחשות הזאת? (4 נקודות)

(2) כיצד הגיב המלך בעקבות ההתרחשות, וכיצד הורה לאנשיו לפעול? (8 נקודות)

ענה על שניים מן הסעיפים ב-ד.

ב. קרא פסוקים 15-20 שלפניך.

(1) הסבר את נבואת חולדה לתושבי יהודה ואת נבואתה למלך יאשיהו. (4 נקודות)

(2) קרא גם **מלכים ב**, כ"ג, 29-30.

האם התקיימה הנבואה של חולדה ליאשיהו? נמק את דבריך. (4 נקודות)

ג. (1) קרא גם **דברים**, י"ב, 1-7.

מהו הציווי בפסוקים 2-3, ומהו הציווי בפסוקים 4-7? (4 נקודות)

(2) קרא גם **מלכים ב**, כ"ג, 8-4. הדמיון בין הרפורמה של יאשיהו לכתוב **בדברים**, י"ב, 1-7 מחזק את הטענה

ש"ספר התורה" שנמצא בבית ה' הוא ספר דברים.

על פי **מלכים ב**, כ"ג, 4-8, הסבר שתי פעולות שונות של יאשיהו המבוססות על שני הציוויים **בדברים**, י"ב, 1-7.

(4 נקודות)

ד. קרא גם **מלכים ב**, כ"ג, 25-27.

(1) לדברי מחבר ספר **מלכים**, יאשיהו היה המלך הצדיק ביותר בשושלת דוד.

אם כן מדוע הוא לא הצליח לשנות את התוכנית האלוהית בנוגע לממלכת יהודה? (4 נקודות)

(2) ציין את סוג הגמול הבא לידי ביטוי בפסוקים אלה, והסבר אותו על פי הפסוקים. (4 נקודות)

ארצכם שממה עריכם שרפות
 אש אדמתכם לנגדכם זרים אכלים אתה ושממה במהפכת
 זרים: ונותרה בת-ציון כספה בכרם כמלונה במקשה בעיר
 נעורה: לולי ה' עבאות הותיר לנו שריד כמעט כסדם
 היינו לעמדה דמינו: שמעו דבר-ה' קציני
 סדם האזינו תורת אלהינו עם עמדה: למה לי רב-זבחיכם
 יאמר ה' שבעתי עלות אילים וחלב מריאים ודם פרים
 וכבשים ועתודים לא חפצתי: כי תבאו לראות פני מִי־בִקֵּשׁ
 זאת מִי־דִכֶּם רִמָּס חֲצָרִי: לא תוֹסִיפוּ הִבִּיא מִנְחַת־שׁוֹא
 קטרת תועבה היא לי חדש ושבת קרא מקרא לא-אוכל
 און ועצרה: חדשיכם ומועדיכם שנאה נפשי היו עלי
 לטרח נלאיתי נשא: ובפרשכם פפיכם אעלים עיני מכם
 גם כִּי־תִרְבוּ תִפְלֶה אִינָנִי שִׁמְעוּ יִדְיֶכֶם דְּמִים מְלֹאוּ:
 רחצו הִזְכּוּ הִסִּירוּ רֶעַ מַעֲלָלֵיכֶם מִנֶּגֶד עֵינֵי חֲדָלוּ הֲרַע:
 למדו הִטֵּב דִּרְשׁוּ מִשְׁפָּט אֲשֶׁר־וְחִמּוּן שִׁפְטוּ יִתּוֹם רִיבו
 אלמנה: לכו־נא ונוכחה יאמר ה' אִס־יִהְיוּ
 חטאיכם כשנים כשלג ילפינו אִס־יִאֲדִימוּ כְּתוֹלַע כְּצִמְרֵי יִהְיוּ:
 אִס־תֵּאָבֹו וּשְׁמַעְתֶּם טוֹב הָאָרֶץ תֹּאכְלוּ: ואִס־תִּמְאֲנוּ
 ומִרִיתֶם חֲרֵב תֹּאכְלוּ כִּי פִי ה' דִּבֶּר: איכה
 היתה לזונה קריה נאמנה מלאתי משפט צדק ילין בה ועתה
 מרצחים: כספך היה לסיגים סבאך מהול במים: שריך
 סודרים וחברי גנבים פלו אהב שחד ורדף שלמנים יתום לא
 ישפטו וריב אלמנה לא־יבוא אליהם: לכן
 נאם האדון ה' עבאות אביר ישראל הוי אנחם מצרי
 ואנקמה מאויבי: ואשיבה ידלי עליך ואצרף כבד סיגך
 ואסירה כל־בדיליך: ואשיבה שפטיך כבראשנה ויעצוך
 כבתחלה אחרי־כן יקרא לך עיר הצדק קריה נאמנה: ציון
 במשפט תפדה ושביה בצדקה:

ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים 10-17 שלפניך.

(1) על פי פסוקים אלה, הנביא מבקר את התנהגות העם ומנהיגיו. הסבר את הביקורת ובסס אותה על דוגמה

מן הכתוב. (7 נקודות)

(2) מה הנביא דורש מהם? בסס את דבריך על דוגמה מן הכתוב, והסבר אותה.

(5 נקודות)

ענה על שניים מן הסעיפים ב-ד.

ב. קרא פסוקים 18-20 שלפניך.

בפסוקים אלה באים לידי ביטוי שני רעיונות מרכזיים: הרעיון שאפשר לכפר על כל חטא והרעיון של חופש הבחירה.

הבא מן הפסוקים ראיה לכל אחד מן הרעיונות והסבר אותה.

ג. קרא פסוקים 7-8, 21-24 שלפניך ואת דברי ע' חכם על פסוק 24:

אפשר שהצרים והאויבים הנזכרים כאן הם השרים הרשעים [...]; ואפשר שהם הגויים הרשעים הזרים,

האוכלים את אדמת ישראל.

(ע' חכם, ספר ישעיה, מוסד הרב קוק, תשמ"ד, עמ' ט"ז)

מי הם אויבי ה' על פי כל אחת מן האפשרויות שמזכיר ע' חכם, ומה הם המעשים שבגללם הם נחשבים לאויבי ה'?

על פי פסוקים 7-8 ועל פי פסוקים 21-23?

ד. קרא פסוקים 24-27 שלפניך.

(1) על פי פסוקים אלה, הסבר שתי פעולות שיעשה ה' לתיקון העוולות בירושלים. (6 נקודות)

(2) לדעתך, מדוע משפט וצדקה (פסוק 27) הם תנאי הכרחי לקיומה של חברה? הסבר את דבריך. (2 נקודות)

פרק שני — נושאי החובה (24 נקודות)

ענה על שלוש מן השאלות 4-7 (לכל שאלה — 8 נקודות).

חוק

4. קרא **דברים**, ו', 8-12.

וְקִשְׁרָתָם לְאוֹת עַל־יָדְךָ וְהָיוּ לְטֹטְפֹת בֵּין עַיִנֶיךָ: וְכִתְבָתָם
 עַל־מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ: וְהָיָה כִּי־בִיִּיֶיךָ וְהָיָה
 אֱלֹהֶיךָ אֱלֹהֵהָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁפַּע לְאַבְתִּיךָ לְאַבְרָהָם לִיצְחָק
 וְלִיעֲקֹב לְתֵת לְךָ עָרִים גְּדֹלֹת וְטֹבָתָאֲשֶׁר לֹא־בָנִיתָ: וּבָתִּים
 מְלֵאִים כָּל־טוֹב אֲשֶׁר לֹא־מְלֵאֲתָ וּבִדְתָּ חֲצוּבִים אֲשֶׁר לֹא־
 חֲצַבְתָּ בְּרָמִים וְזִיתִים אֲשֶׁר לֹא־נִטְעַתָּ וְאֹכֵלֹת וְשֹׁבְעֹת: הַשְׁמֹר
 לְךָ פֶּן־תִּשְׁכַּח אֶת־הָאֱשֶׁר הוֹצִיאָךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית
 עֲבָדִים:

א. מפסוקים 8-9 נלמדו שתי מצוות. ציין כל אחת מהן. (2 נקודות)

ב. (1) ציין שלושה דברים שיקבל העם מן המוכן כאשר יבוא אל הארץ המובטחת. (3 נקודות)

(2) על פי הכתוב, מהי הסכנה בקבלת דברים מן המוכן ובלי מאמץ? (3 נקודות)

חוכמה

5. קרא איוב, א', 6-12.

וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים
 לְהִתְיַצֵּב עַל־הָהָר וַיָּבֹא גַם־הַשָּׁטָן בְּתוֹכָם: וַיֹּאמֶר הָהָר
 אֶל־הַשָּׁטָן מֵאֵין תָּבֹא וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת־הָהָר וַיֹּאמֶר מִשּׁוֹט
 בָּאָרֶץ וּמִהַתְהַלֵּךְ בָּהּ: וַיֹּאמֶר הָהָר אֶל־הַשָּׁטָן הֲשִׁמְתָּ לְבָבִי
 עַל־עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹהוּ בָאָרֶץ אִישׁ תָּם וְיֹשֵׁר יֵרָא אֱלֹהִים
 וְסָר מִרָע: וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת־הָהָר וַיֹּאמֶר הֲחִנֵּם יֵרָא אִיּוֹב
 אֱלֹהִים: הֲלֹא־אֶתְּ שָׁכַת בְּעָדוֹ וּבְעַד־בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ
 מִסָּבִיב מִעֲשֵׂה יָדָיו בִּרְכָתָהּ וּמִקְנֶהוּ פָּרִץ בָּאָרֶץ: וְאוֹלָם שְׁלַח־
 נָא יָדְךָ וְגַע בְּכָל־אֲשֶׁר־לוֹ אִם־לֹא עַל־פָּנֶיךָ יִבְרַכְךָ: וַיֹּאמֶר
 הָהָר אֶל־הַשָּׁטָן הִנֵּה כָל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּיָדְךָ רַק אֵלָיו אֶל־תִּשְׁלַח
 יָדְךָ וַיֵּצֵא הַשָּׁטָן מֵעַם פְּנֵי הָהָר:

א. אלוהים והשטן חלוקים בעמדותיהם בנוגע לסיבה שבגללה איוב הוא "תם וישר ירא אלהים וסר מרע".

הצג את העמדה של האל ואת העמדה של השטן. בסס את דבריך על הכתוב. (5 נקודות)

ב. על פי הקטע שלפניך, האם לדעתך אלוהים נוהג כלפי איוב על פי אמות מידה של צדק?

נמק את דבריך ובסס אותם על הכתוב. (3 נקודות)

נביאי אמת ונביאי שקר

6. קרא ירמיה, כ', 1-6.

א וַיִּשְׁמַע פִּשְׁחוֹר בֶּן־אֹמֶר הַכֹּהֵן וְהוּא־פֶקִיד נָגִיד בְּבֵית
 ב ה' אֶת־יִרְמְיָהוּ נִבֵּא אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: וַיְכַה פִּשְׁחוֹר אֶת־
 יִרְמְיָהוּ הַנְּבִיא וַיִּתֵּן אֹתוֹ עַל־הַמַּהֲפָכֶת אֲשֶׁר בְּשַׁעַר בְּנִימָן
 ג הָעֵלְיוֹן אֲשֶׁר בְּבֵית ה': וַיְהִי מִמַּחֲרַת וַיֵּצֵא פִּשְׁחוֹר אֶת־
 יִרְמְיָהוּ מִן־הַמַּהֲפָכֶת וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִרְמְיָהוּ לֹא פִּשְׁחוֹר קָרָא
 ד ה' שְׁמֶךָ כִּי אִם־מִגֹּדֶר מִסְבִּיב: כִּי כֹה
 אָמַר ה' הֲנִי נֹתֵן לְמִגֹּדֶר לֶךְ וּלְכָל־אֹהֲבֶיךָ וּנְפְלוּ בַּחֲרֹב
 אֵיבֵיהֶם וְעֵינֶיךָ רְאוּת וְאֶת־כָּל־יְהוּדָה אֶתְּן בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל
 ה וְהִגְלָם בָּבֶלָה וְהִכָּם בַּחֲרֹב: וּנְתַתִּי אֶת־כָּל־חֶסֶן הָעִיר
 הַזֹּאת וְאֶת־כָּל־יְגִיעָהּ וְאֶת־כָּל־יִקְרָהּ וְאֶת כָּל־אוֹצְרוֹת
 מַלְכֵי יְהוּדָה אֶתְּן בְּיַד אֵיבֵיהֶם וּבְזוּזֹם וּלְקַחוּם וְהִבִּיאוּם
 ו בָּבֶלָה: וְאֵתָּה פִּשְׁחוֹר וְכָל־יֹשְׁבֵי בֵיתְךָ תֵּלְכוּ בְּשָׁבִי וּבְכָל־
 תְּבוּאָה וְשֵׁם תָּמוּת וְשֵׁם תִּקְבֹּר אֶתָּה וְכָל־אֹהֲבֶיךָ אֲשֶׁר־נִבְּאתָ
 לָהֶם בְּשִׁקְרָה:

א. על פי הקטע שלפניך, פשחור בן אֹמֶר הכהן הכה את ירמיהו ושם אותו במעצר.

הסבר סיבה אפשרית אַחַת למעצר זה. בסס את תשובתך על הכתוב.

(תוכל להיעזר בירמיה, י"ט, 15). (4 נקודות)

ב. על פי הקטע שלפניך, ירמיהו נאמן לאמת שלו על אף המחיר הכבד שהוא משלם על כך.

הסבר קביעה זו. בסס את תשובתך על הכתוב. (4 נקודות)

א בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדַרְיוֹשׁ הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁשִׁי בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ
הָיָה דְּבַר־ה' בְּיַד־חֲגִי הַנְּבִיא אֶל־זְרָבְבָל בֶּן־שַׁלְתִּיאֵל פָּתַח
ב יְהוּדָה וְאֶל־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל לֵאמֹר: כֹּה אָמַר
ה' עֲבָאוֹת לֵאמֹר הָעַם הַזֶּה אָמְרוּ לֹא עֵת־בָּא עֵת־בֵּית
ג ה' לְהַבְנוֹת: וַיְהִי דְּבַר־ה' בְּיַד־חֲגִי הַנְּבִיא
ד לֵאמֹר: הֵעֵת לָכֶם אַתֶּם לִשְׁבַת בְּבִתְיֹכֶם סְפוּנִים וּבֵית הַזֶּה
ה חָרַב: וְעַתָּה כֹּה אָמַר ה' עֲבָאוֹת שִׁימוּ לְבַבְכֶּם עַל־דְּרֹכֵיכֶם:
ו זְרַעְתֶּם הָרֶבֶה וְהָבֹא מִעֹט אֶכּוֹל וְאִין־לִשְׁבֹּעַה שְׁתוּ וְאִין־
ז לִשְׁכֹּרָה לְבוֹשׁ וְאִין־לֶחֶם לוֹ וְהַמִּשְׁתַּכֵּר מִשְׁתַּכֵּר אֶל־צָרוֹר
ח נִקְוֹב: כֹּה אָמַר ה' עֲבָאוֹת שִׁימוּ לְבַבְכֶּם עַל־
ט דְּרֹכֵיכֶם: עָלוּ הָהָר וְהִבֵּאתֶם עֵץ וּבְנוּ הַבַּיִת וְאַרְצֵה־בּוֹ וְאֶכְבֹּד
י אֹמֶר ה': פָּנָה אֶל־הָרֶבֶה וְהִנֵּה לְמַעַט וְהִבֵּאתֶם הַבַּיִת
יא וּנְפַחְתִּי בּוֹ יַעַן מָה נָאֻם ה' עֲבָאוֹת יַעַן בֵּיתִי אֲשֶׁר־הוּא
יב חָרַב וְאַתֶּם רָצִים אִישׁ לְבֵיתוֹ: עַל־כֵּן עָלִיכֶם כָּל־אֹו שָׁמַיִם
יג מִטֹּל וְהָאָרֶץ כָּל־אֶה יְבוֹלָה: וְאֶקְרָא חָרַב עַל־הָאָרֶץ וְעַל־
יד הַהָרִים וְעַל־הַדָּגָן וְעַל־הַתִּירֹשׁ וְעַל־הַיִּצְהָר וְעַל אֲשֶׁר
טו תֹּצִיא הָאֲדָמָה וְעַל־הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל כָּל־יִגְיַע
טז כְּפִי: וַיִּשְׁמַע זְרָבְבָל וּ בֶן־שַׁלְתִּיאֵל וַיְהוֹשֻׁעַ
יז בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְכָל שְׂאֵרֵי הָעָם בְּקוֹל ה'
יח אֱלֹהֵיהֶם וְעַל־דְּבַר־חֲגִי הַנְּבִיא כַּאֲשֶׁר שָׁלַח ה' אֱלֹהֵיהֶם
יט וַיִּירָאוּ הָעָם מִפְּנֵי ה': וַיֹּאמֶר חֲגִי מִלֹּאךְ
כ ה' בְּמִלְאָכֹוֹת ה' לָעַם לֵאמֹר אֲנִי אֶתְכֶם נָאֻם־ה':
כא וַיַּעַר ה' אֶת־רוּחַ זְרָבְבָל בֶּן־שַׁלְתִּיאֵל פָּתַח יְהוּדָה
כב וְאֶת־רוּחַ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶת־רוּחַ כָּל
כג שְׂאֵרֵי הָעָם וַיָּבֹאוּ וַיַּעֲשׂוּ מִלְּאָכָה בְּבֵית־ה' עֲבָאוֹת
כד אֱלֹהֵיהֶם:

א. קרא פסוקים 1-4 שלפניך.

על פי הפסוקים שלפניך, חגי הנביא מציג את טענת העם, אך גם מביע את התנגדותו לטענה הזאת.

הסבר את טענת העם ואת ההתנגדות של הנביא לטענה הזאת. בסס את דבריך על הכתוב. (3 נקודות)

ב. קרא פסוקים 5-14 שלפניך.

(1) הבא טיעון שהנביא מציג כדי לשכנע את העם בצדקתו, והסבר את הטיעון. בסס את דבריך על הכתוב.

(3 נקודות)

(2) האם הצליח הנביא לשכנע את העם? בסס את דבריך על הכתוב. (2 נקודות)

פרק שלישי — נושאי ההרחבה (8 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 8-9 (8 נקודות).

נביאי אמת ונביאי שקר

8. קרא מלכים א, כ"ב, 17, 30-40.

מלכים א, כ"ב, 17

וַיֹּאמֶר רֵאִיתִי אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל נִפְצִים אֶל־
הַהָרִים בַּעֲאֵן אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם רֵעָה וַיֹּאמֶר ה' לֹא־אֲדֹנִים
לְאֵלֶּהָ יֵשׁוּבוּ אִישׁ־לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם:

מלכים א, כ"ב, 30-40

וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט הַתְּחַפֵּשׁ וּבֹא בַּמִּלְחָמָה וְאַתָּה לְבַשׁ
בְּגָדֶיךָ וּתְחַפֵּשׁ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ בַּמִּלְחָמָה: וּמֶלֶךְ אֲרָם
צִוָּה אֶת־שָׂרָיו הָרֹכֵב אֲשֶׁר־לוֹ שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם לְאֹמֶד לֹא
תִלַּחֲמוּ אֶת־קִטָּן וְאֶת־גָּדוֹל כִּי אִם־אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְבַדּוֹ:
וַיְהִי כִּדְרֹאוֹת שָׂרֵי הָרֹכֵב אֶת־יְהוֹשָׁפָט וְהֵמָּה אָמְרוּ אֶל־מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל הוּא וַיִּסְרוּ עָלָיו לְהִלָּחֵם וַיִּזְעַק יְהוֹשָׁפָט: וַיְהִי כִּדְרֹאוֹת
שָׂרֵי הָרֹכֵב כִּי־לֹא־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הוּא וַיֵּשׁוּבוּ מֵאַחֲרָיו: וְאִישׁ
מִשָּׁךְ בִּקְשָׁת לְתַמּוֹ וַיִּכֶּה אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בֵּין הַדְּבָקִים וּבֵין
הַשְּׂרִינִים וַיֹּאמֶר לְרַכְּבּוֹ הִפֵּךְ יָדְךָ וְהוֹצִיאֲנִי מִן־הַמַּחֲנֶה כִּי
הַחֲלִיתִי: וְתַעֲלֶה הַמִּלְחָמָה בַּיּוֹם הַהוּא וְהַמֶּלֶךְ הָיָה מַעֲמֹד
בַּמִּדְּבָרָה נֹכַח אֲרָם וַיָּמָת בַּעֲרָב וַיִּצַּק דָּם־הַמִּכָּה אֶל־חֵיק
הָרֹכֵב: וַיַּעֲבֹר הָרֶגֶז בַּמַּחֲנֶה כִּבְּאֵי הַשֶּׁמֶשׁ לְאֹמֶד אִישׁ אֶל־עֵירוֹ
וְאִישׁ אֶל־אֲרָצוֹ: וַיָּמָת הַמֶּלֶךְ וַיָּבֹאוּ שְׂמִדּוֹן וַיִּקְבְּרוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ
בְּשְׂמִדּוֹן: וַיִּשְׁטֹף אֶת־הָרֹכֵב עַל־וִבְרַכַּת שְׂמִדּוֹן וַיִּלְקֹוּ הַכְּלָבִים
אֶת־דָּמָם וְהַזֹּנוֹת רָחְצוּ כְּדָבָר ה' אֲשֶׁר דִּבֶּר: וַיִּתֵּר דְּבָרֵי
אֲחָאָב וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וּבֵית הַשֵּׁן אֲשֶׁר בָּנָה וְכָל־הָעֲרִים
אֲשֶׁר בָּנָה הִלּוּ־הֶם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי
יִשְׂרָאֵל: וַיִּשָּׁכַב אֲחָאָב עִם־אֲבֹתָיו וַיִּמְלֹךְ אַחֲזִיָּהוּ בֶן־
תַּחְתִּיּוֹ:

א. קרא את פסוק 17 שלפניך. הסבר את הנבואה של מיכיהו לאחאב מלך ישראל. (4 נקודות)

ב. על פי פסוקים 30-40 שלפניך, הסבר מהי הפעולה שעשה אחאב כדי למנוע את התגשמות הנבואה של מיכיהו,

ומהי ההוכחה שפעולתו נכשלה. בסס את דבריך על הכתוב. (4 נקודות)

תגובות על החורבן ושיבת ציון

9. קרא יחזקאל, ל"ז, 14-1.

א הִיִּתָּה עָלַי יְד־ה' וַיִּצְיֹאנִי בְרוּחַ ה' וַיְנִיחֵנִי בְּתוֹךְ הַבִּקְעָה
 ב וְהָיָא מְלֵאָה עֲצֻמוֹת: וְהַעֲבִירֵנִי עֲלֵיהֶם סָבִיב וְהִנֵּה
 ג רַבּוֹת מְאֹד עַל-פְּנֵי הַבִּקְעָה וְהִנֵּה יִבְשׁוֹת מְאֹד: וַיֹּאמֶר אֵלַי
 ד בֶּן-אָדָם הַתְּחִינָה הָעֲצֻמוֹת הָאֵלֶּה וְאָמַר אֲדֹנָי ה' אֵתְּהָ
 ה יָדְעָתָּ: וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנֵּבֵא עַל-הָעֲצֻמוֹת הָאֵלֶּה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם
 ו הָעֲצֻמוֹת הַיְּבֵשׁוֹת שְׁמָעוּ דְּבַר-ה' ה': כֹּה אָמַר אֲדֹנָי ה'
 ו לָעֲצֻמוֹת הָאֵלֶּה הִנֵּה אֲנִי מְבִיא בָכֶם רוּחַ וְחַיִּיתֶם: וְנָתַתִּי
 ז עֲלֵיכֶם גִּידִים וְהָעֲלֵתִי עֲלֵיכֶם בָּשָׂר וְקָרַמְתִּי עֲלֵיכֶם עוֹר וְנָתַתִּי
 ח בָּכֶם רוּחַ וְחַיִּיתֶם וִידַעְתֶּם כִּי-אֲנִי ה': וְנִבֵּאתִי כִּאֲשֶׁר צִוִּיתִי
 ט וַיְהִי-קוֹל כְּהִנָּבְאִי וְהִנֵּה-רֶעֶשׂ וַתִּקְרְבוּ עֲצֻמוֹת עֶצֶם אֶל-
 י עֶצְמוֹ: וְרָאִיתִי וְהִנֵּה-עֲלֵיהֶם גִּידִים וּבָשָׂר עֲלֵהּ וַיִּקְרָם עֲלֵיהֶם
 יא עוֹר מִלְמַעְלָה וְרוּחַ אֵין בָּהֶם: וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנֵּבֵא אֶל-הָרוּחַ
 יב הִנָּבֵא בֶּן-אָדָם וְאָמַרְתָּ אֶל-הָרוּחַ כֹּה-אָמַר ה' אֲדֹנָי ה':
 יג מְאֲרָבֶּע רוּחוֹת בְּאֵי הָרוּחַ וּפְחִי בְּהַרְגִּים הָאֵלֶּה וַיְחִיו:
 יד וְהִנֵּבֵאתִי כִּאֲשֶׁר צִוִּיתִי וַתָּבוֹא בָהֶם הָרוּחַ וַיְחִיו וַיַּעֲמֵדוּ עַל-
 טו רַגְלֵיהֶם חֵיל גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד: וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן-אָדָם הָעֲצֻמוֹת
 טז הָאֵלֶּה כָּל-בֵּית יִשְׂרָאֵל הֵמָּה הִנֵּה אֹמְרִים יִבְשׁוּ עֲצֻמוֹתֵינוּ
 יז וְאִבְדָּה תִּקְוָתֵנוּ נִגְזַרְנוּ לָנוּ: לָכֵן הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה-
 יח אָמַר אֲדֹנָי ה' הִנֵּה אֲנִי פֹתַח אֶת-קְבֻרֹתֵיכֶם וְהָעֲלִיתִי
 יט אֶתְכֶם מִקְבֻרֹתֵיכֶם עִמִּי וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם אֶל-אֲדֹמַת יִשְׂרָאֵל:
 כ וִידַעְתֶּם כִּי-אֲנִי ה' בִּפְתֹּחַ אֶת-קְבֻרֹתֵיכֶם וּבְהָעֲלוֹתִי אֶתְכֶם
 כא מִקְבֻרֹתֵיכֶם עִמִּי: וְנָתַתִּי רוּחִי בָכֶם וְחַיִּיתֶם וְהִנַּחְתִּי אֶתְכֶם
 כב עַל-אֲדֹמַתְכֶם וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי ה' דְּבַרְתִּי וַעֲשִׂיתִי נֹאס-
 כג ה':

א. יש הטוענים כי הנבואה של יחזקאל עוסקת בתחיית המתים.

הסבר מדוע הנאמר בפסוק 11 שלפניך יכול לסתור טענה זו. בסס את דבריך על הכתוב. (4 נקודות)

ב. קרא פסוקים 13-14 בקטע שלפניך.

(1) בפסוקים אלה נאמר פעמיים "וידעתם כי אני ה'".

ציין שני אירועים המוזכרים בפסוקים אלה, שבעקבותיהם יבין העם את גדולת ה' ואת כוחו. (2 נקודות)

(2) מהי המטרה של האמירה "דברתי ועשיתי" (פסוק 14)? (2 נקודות)

פרק רביעי — קטע להבנה ולניתוח (12 נקודות)

ענה על שאלה 10 חובה ועל שתיים מן השאלות 11-13 (לכל שאלה — 4 נקודות).
קרא שמואל א, י"ז, 4-9, 38-47, 50.

שמואל א, י"ז, 4-9

ד וַיֵּצֵא אִישׁ־הַבָּנִים מִמַּחֲנוֹת פְּלִשְׁתִּים גְּלִית שְׁמוֹ מִגֵּת גְּבֵהוּ
ה שֵׁשׁ אַמּוֹת וְזֹרֶת: וְכֹבֵעַ נְחֹשֶׁת עַל־רֹאשׁוֹ וְשָׂרִיז קֶשֶׁקֶשִׁים
הוא לבוש ומשקל השריז חמשת־אלפים שקלים נחשת:
וּמִצָּחַת נְחֹשֶׁת עַל־רִגְלוֹ וְכִידוֹן נְחֹשֶׁת בֵּין כַּתְּפָיו: וְחֵץ חֲנִיתוֹ
כַּמְּנוֹר אֲרָגִים וְלַהֲבַת חֲנִיתוֹ שֵׁשׁ־מֵאוֹת שְׁקָלִים בְּרִזָּל וְנִשְׂא
ח הַצֵּנָה הַלֵּךְ לִפְנָיו: וַיַּעֲמֵד וַיִּקְרָא אֶל־מַעֲרֻכַת יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר
לָהֶם לָמָּה תֵצְאוּ לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה הַלּוֹא אֲנֹכִי הַפְּלִשְׁתִּי וְאַתֶּם
ט עֲבָדִים לְשָׂאוֹל בְּרוּ־לָכֶם אִישׁ וִירֵד אֵלַי: אִם־יֹכֵל לְהִלָּחֵם
אֹתִי וְהָפְנִי וְהִינּוּ לָכֶם לַעֲבָדִים וְאִם־אֲנִי אוֹכֵל־לוֹ וְהַכִּיתִּיו
וְהִייתֶם לָנוּ לַעֲבָדִים וְעַבַּדְתֶּם אֹתָנוּ:

שמואל א, י"ז, 38-47

לח וַיִּלְבֹּשׁ שָׂאוֹל אֶת־דָּוִד מִדָּוִד וְנָתַן קֹבֵעַ נְחֹשֶׁת עַל־
לט רֹאשׁוֹ וַיִּלְבֹּשׁ אֹתוֹ שָׂרִיז: וַיַּחְגֵּר דָּוִד אֶת־חַרְבּוֹ מֵעַל לְמִדְּיוֹ
וַיֹּאֲלֵ לְלָכֶת בִּי לֹא־נִסֶּה וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־שָׂאוֹל לֹא אוֹכֵל
מ לְלָכֶת בְּאַלָּה בִּי לֹא נִסִּיתִי וְיִסְרָם דָּוִד מֵעַלָּיו: וַיִּקַּח מִקְלָו
בִּידוֹ וַיִּבְחַר־לוֹ חֲמִשָּׁה חֲלָקֵי אֲבָנִים וּמִן־הַנָּחַל וַיִּשֶׁם אֹתָם
בְּכָלִי הָרָעִים אֲשֶׁר־לוֹ וּבִילְקוּט וּקְלָעוֹ בִידוֹ וַיַּגֵּשׁ אֶל־
מא הַפְּלִשְׁתִּי: וַיֵּלֶךְ הַפְּלִשְׁתִּי הַלֵּךְ וּקְרַב אֶל־דָּוִד וְהָאִישׁ נִשְׂא
מב הַצֵּנָה לִפְנָיו: וַיַּבֵּט הַפְּלִשְׁתִּי וַיִּרְאֶה אֶת־דָּוִד וַיִּבְזֶהוּ כִּי־הָיָה
מג נָעֵר וְאִדְמָנִי עִם־יָפָה מְרֹאֶה: וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־דָּוִד הַכֹּלֵב
אֲנֹכִי כִי־אַתָּה בָּא־אֵלַי בַּמִּקְלֹת וַיִּקְלַל הַפְּלִשְׁתִּי אֶת־דָּוִד
מד בְּאַלְהֵיו: וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־דָּוִד לָכֶּה אֵלַי וְאַתָּה אֶת־
מה בִּשְׂרָךְ לַעֲוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבַהֲמַת הַשָּׂדֶה:
דָּוִד אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי אַתָּה בָּא אֵלַי בַּחֶרֶב וּבַחֲנִית וּבְכִידוֹן וְאֲנֹכִי
בָּא־אֵלֶיךָ בִּישֵׁם הָעֵצִים אֲלֵהִי מַעֲרֻכֹת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
מו חֲרַפְתָּ: הַיּוֹם הַזֶּה יִסְרָךְ הָעֵצִים בְּיָדִי וְהַכִּיתִּיךָ וְהִסְרֵתִי אֶת־
רֹאשְׁךָ מֵעַלְיֶךָ וְנָתַתִּי פָגֶר מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים הַיּוֹם הַזֶּה לַעֲוֹף
הַשָּׁמַיִם וּלְחִית הָאָרֶץ וַיִּדְעוּ כָּל־הָאָרֶץ כִּי יֵשׁ אֱלֹהִים
מז לְיִשְׂרָאֵל: וַיִּדְעוּ כָּל־הַקָּהָל הַזֶּה כִּי־לֹא בַחֶרֶב וּבַחֲנִית יְהוֹשִׁיעַ
הָיָה כִּי לַיהוָה הַמִּלְחָמָה וְנָתַן אֶתְכֶם בְּיָדוֹ:

שמואל א, י"ז, 50

וַיַּחֲזֹק דָּוִד מִן־הַפְּלִשְׁתִּי בַקֶּלֶעַ וּבָאֵבֶן

וַיַּךְ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי וַיָּמָתְהוּ וַחֲרַב אֵין בְּיַד־דָּוִד:

ענה על שאלה 10 (חובה).

10. קרא פסוקים 4-7, 38-44 שלפניך.

א. בעימות בין דוד לגלית מודגש שהכוחות שלהם אינם שווים.

הוכח טענה זו על פי שתי דוגמאות משני הקטעים שלפניך. (2 נקודות)

ב. גלית מרגיש מושפל בגלל היריב שהוצב מולו. הוכח קביעה זו על פי הכתוב. (2 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 11-13.

11. קרא פסוקים 38-45 שלפניך.

א. על פי פסוקים אלה, הסבר את הניגוד בין אופן ההיערכות של דוד למלחמה ובין אופן ההיערכות של שאול למלחמה.

(2 נקודות)

ב. מהי הביקורת הסמויה בפסוקים אלה על שאול המלך? בסס את דבריך על הכתוב.

(2 נקודות)

12. קרא פסוקים 43-47 שלפניך.

הקרב בין דוד לגלית מוצג כמלחמה בין אלוהי הפלשתים ובין אלוהי ישראל.

בסס טענה זו על הכתוב, והסבר את דבריך.

13. א. קרא גם שמואל ב, כ"א, 19.

מהי הסתירה בין הכתוב בשמואל ב, כ"א, 19 ובין המסופר בשמואל א, י"ז שלפניך? (2 נקודות)

ב. קרא את דברי י' זקוביץ וא' שנאן שלפניך, המתייחסים לסתירה שהסברת בסעיף א.

סיפורים שלראשונה סופרו על דמויות שוליות מצטרפים בשלב משני [...] לסיפורים המסופרים על הדמות

המרכזית [...]. וסיפור הריגת גלית מסתפח אל דמותו אדירת הממדים של דוד.

(מעובד על פי י' זקוביץ, א' שנאן, לא כך כתוב בתנ"ך, ידיעות אחרונות, ספרי חמד, 2004, עמ' 193)

על פי חוקרים אלה, מדוע יוחסה גלית לדוד? הסבר את דבריך. (2 נקודות)

בהצלחה!